
Dokončení korunuje dílo. Vyšla Pedagogická encyklopedie

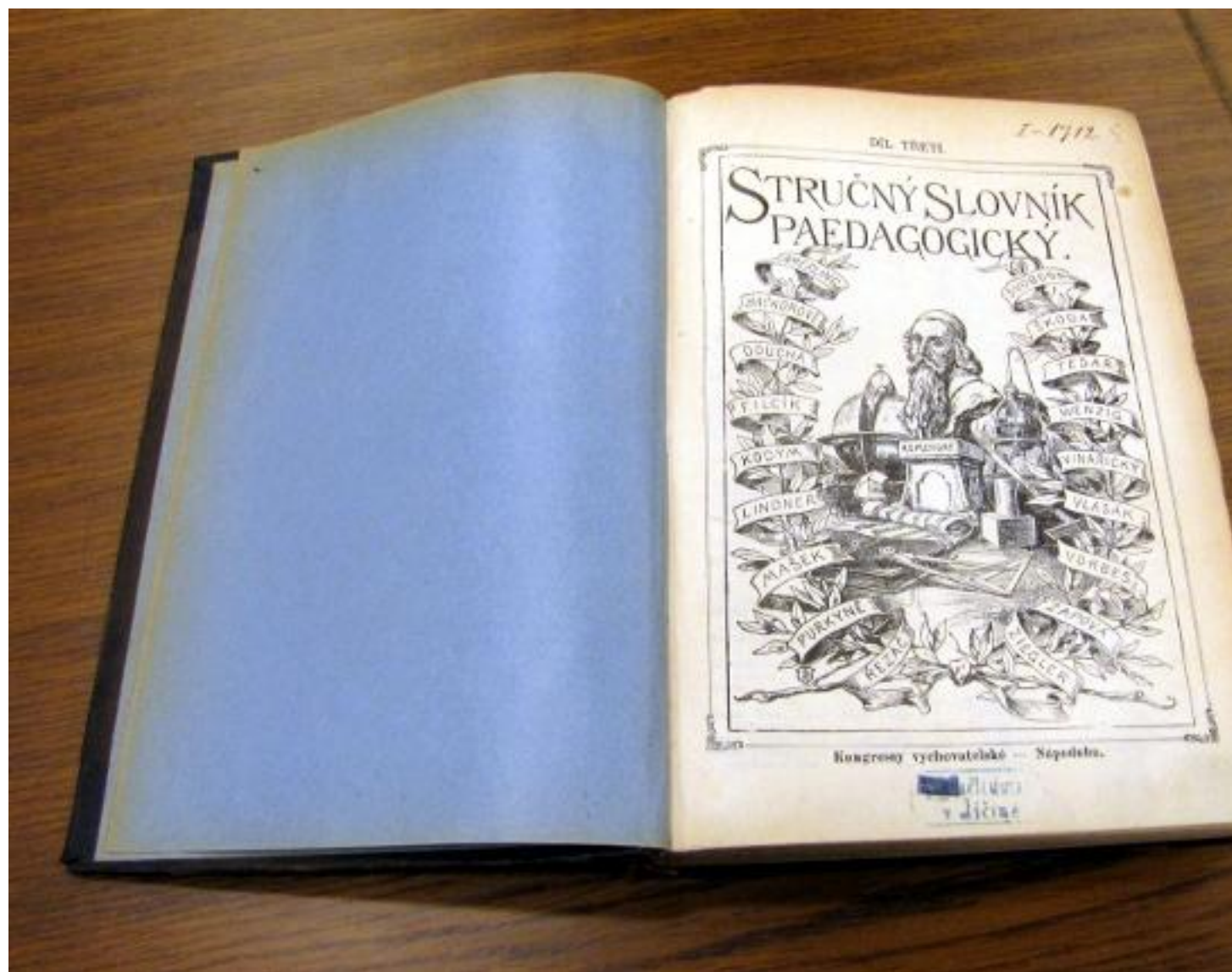
Ediční řady a nabídku encyklopedické literatury doplnila v těchto dnech Pedagogická encyklopedie. Publikaci o 935 stranách z produkce nakladatelství Portál přivítali do života zástupci a redaktoři vydavatelského domu, editoři knihy a především autoři odborných textů na slavnostním setkání 13. ledna v prostorách Velké auly Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Svou přítomností podtrhla vazbu knihy na Pedagogickou fakultu UK její děkanka Doc. PaedDr. Radka Wildová, CSc. a prorektor UK pro rozvoj prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc.

Pedagogická encyklopedie vznikala tři a půl roku. Podílelo se na ní 105 autorů z téměř všech pedagogických fakult vysokých škol v České republice, autorský tým ale tvořili také odborníci z fakult filozofických, teologických, lékařských, z Fakulty tělesné výchovy a sportu a Fakulty sociálních studií UK a také autoři z jiných než vysokoškolských pracovišť například z Národního ústavu odborného vzdělávání, Výzkumného ústavu pedagogického, Akademie věd ČR, Ústavu pro informace ve vzdělávání, z Centra pro studium vysokého školství a dalších institucí. Ryze odborný a vědecký pohled na komplexní pedagogickou problematiku zpracovanou ve 164 tématech doplňují texty dvou učitelek kontrastních základních škol - malotřídky s 22 žáky v Západočeském kraji a z velké sídlištní školy v Praze s 600 žáky -, které zachycují reálnou školní situaci a školskou praxi začátku třetího tisíciletí v Čechách.

Důvody vzniku Pedagogické encyklopedie shrnul ve svém projevu hlavní editor publikace Prof. PhDr. Jan Průcha, DrSc.: „Edukační realita, dříve pedagogická praxe, se v posledních 15 letech a předchozích desetiletích neobyčejně rozvinula, stejně tak se ale rozvinula i pedagogická věda v zahraničí i u nás. Důsledkem toho bylo nashromáždění velkého počtu poznatků, teorií i výzkumných nálezů, které ale byly rozptýlené, nesouvisející a nenavazující. Vznikla proto potřeba vytvořit nástroj, který by tuto izolovanost dal systémovým způsobem dohromady, proto vznikla Pedagogická encyklopedie. Pracovně jsem ji definoval jako „systematicky uspořádaný soubor informací, který popisuje a objasňuje celkový komplex poznání v daném oboru, tedy v pedagogice.“

První českou encyklopedií na toto téma byl Stručný slovník pedagogický ve třech svazcích z r. 1909.

Slovutnému Pánu,

Panu Josefu Sokolovi,

vzornému učiteli, poslanci na radě říšské a sněmu království Českého.

Vzdávajice Vám, Slovní Pane, upřímné díky za všecku péči, kterou Jste věnoval „Stručnému Slovníku Paedagogickému“ zpočátku jako redaktor, později, když národ k vlastenecké práci na jiném poli Vás povolal, jak jeden z nejčelnějších jeho spolupracovníků,

těšíme se tomu, že i na dále přispívati chcete velkému dílu našemu jako dosud svými pracemi cennými.

V Praze, 15. prosince 1896.

Za redakci

Za vydavatelstvo

„Stručného Slovníka Paedagogického“

Josef Klika,

redaktor Stručného Slovníka
Paedagogického.

Josef Král,

starosta Ústř. spolku jednot
v král. Českém.

Druhá vznikla v letech 1938-1940 a jejími editory byli Otakar Chlup, Jan Uher a Josef Kubálek. Právě vydaná Pedagogická encyklopedie je tedy třetí odbornou encyklopedií v české pedagogické i literární historii vydanou po stu a po sedmdesáti letech.

Dle editora Jana Průchy dvě třetiny ze 164 témat pokrývají edukační realitu, jedna třetina pokrývá pedagogickou vědu a výzkum. Encyklopedie zahrnuje na 30 různých pedagogických disciplín a také speciální témata, která ale ještě nevytvářejí samostatnou disciplínu jako jsou například témata sociální nerovnost ve vzdělávání, sociální a multikulturní hodnoty, ekologická výchova a další. Čtenáři navíc poskytnou přehled o informační základně pedagogické vědy, do které patří knihovny, oborové encyklopedie, časopisy, slovníky a tezaury a pedagogická muzea a archivy v ČR. Samostatné přílohy tvoří přehledy fakult s programy učitelství a pedagogiky, institucí a asociací pedagogického výzkumu, s akreditacemi vysokých škol a přehledy současných i historických titulů absolventů vysokých škol včetně zahraničních. K charakteru a atraktivitě knihy také přispívá její vizuální podoba, která je hojně vybavena přehlednými schématy, tabulkami, statistickými přehledy a grafy.

Pedagogická encyklopedie je určena studentům a doktorandům různých, nejen pedagogických oborů a učitelských programů; využívat ji mohou i příbuzné vědy jako sociologie, psychologie nebo ekonomie, ale i obory, které mají pedagogiku svého oboru zařazenou v různých podobách a rozsahu. Vzhledem k tomu, že pedagogika se dnes studuje na více než čtyřiceti fakultách českých vysokých škol a také na středních a vyšších odborných školách a že do kontaktu s pedagogikou přichází celkem 45 tisíc studentů, lze předpokládat, že počet budoucích uživatelů Pedagogické encyklopedie bude velký. Poučení a podněty ke své práci v ní najdou i učitelé všech stupňů škol, pracovníci z oblasti vzdělávací politiky, školské a státní správy a dalším okruhem čtenářů mohou být pracovníci z jiných věd. „Ne každá vědecká disciplína a má vytvořenu svou encyklopedii,“ řekl editor Jan Průcha, „jsem proto přesvědčen, že právě vydaná publikace pomůže i ke zvýšení prestiže našeho oboru.“

Proces vydání Pedagogické encyklopedie trval od vzniku koncepce až do vytištění tři a půl roku a zařazení textu do knihy procházelo složitou procedurou. „Každý text byl posuzován dvěma nezávislými recenzenty z jiného pracoviště než autor, kteří text připomínkovali,“ přiblížil komplikovaný proces editor Jan Průcha, „autoři je pak zapracovali do textů, dále doplňovali a přetvářeli. Snad nejobtížnější kromě dodržení termínů bylo dodržení stanovaného rozsahu na deset normostran, encyklopedický žánr je neobvyklý a náročný nejen pro autory a na redakční přípravu. Všichni jsme s tím zápasili.“ Hlavní editor Pedagogické encyklopedie Prof. PhDr. Jan Průcha, DrSc., je zakladatelem České asociace pedagogického výzkumu, působí v mezinárodních vědeckých organizacích a redakčních radách odborných časopisů. V nakladatelství Portál vydal mimo jiné knihy Moderní pedagogika (2005), Vzdělávání a školství ve světě (1999), Přehled pedagogiky (2006), Srovnávací pedagogika (2006), Multikulturní výchova (2006) a Interkulturní psychologie (2007). Konzultanty projektu byli Doc. PhDr. Tomáš Janík, Ph.D. M. Ed. a Prof. PhDr. Milada Rabušicová, Dr. Kniha stojí 1 490,- Kč, objednaná přes internet je za 1 341,- Kč.
další produkce nakladatelství Portál
(Marie Kohoutová)